

Opasni, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cionika ili po dogovoru.

Norca za predbrojbu, oglašavanje, šalje se naputnikom ili položajem pošt. študionice u Beču za administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, a ako to javi odgovarajućem u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napíše »Reklamacija«.

Čakovnog računa br. 47.49.

Telefon tiskare br. 38

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu malo stvari, a neslogu sve pokvari». Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi ne na vraćaju se podričani ne šalju, a nefrankirani ne primaju.

Predplata na poštarinom stoji 10 K u obću, 3 K za sefjake, 1 na godišu ili K 2—, odnosno K 2-30 u pol godišu.

Izvan cenzurne više poštarske Plaća i utražuje se u Pulu.

Pojedini broj stoji 10 h., za ostali 20 h., kolji u Pulu toll izvan lista.

Uredništvo i uprava nalazi se u »Tiskari Laginja i dr. Vito Glinča br. 6, kamo treba mo nazlovljavati sva pisma i predplata

Odgovorni urednik Jerko J. Mahulja.

Izdaje i tiska Laginja i dr. u Pulu ulica Glinča 1.

Glavni suradnik prof. E. Mandić u Tretu

Europejski rat.

Na sjevernom ratištu.

Beč, 13. jenara (DU). Službeno se javlja: Navale, što ih protivnik svedjednako poduzima na doljnoj Nidi, naperene su poglavito protiv jednog mjesta, što leži u našoj odpornoj liniji. Žestokom topničkom vatrom, koja traje na cijeloj fronti, nastoji neprijateljsko pješništvo, da sprieda osvoji teraina i prođe u mjesto, ali to se svaki put izjalovi uz teške gubitke.

Pred vlastitim položajima u Galiciji i u Karpovima vlada pretežnim dielom mir.

Kita i mečava pogoduju manjim podhvaticima naših četa, koji na različitim mjestima vode do uspješnih napadaja i drugih manjih okršaja.

Beč, 14. jenara (DU). Službeno se javlja: U zapadnoj Galiciji i u Ruskoj Poljskoj obćenito je jučerašnji dan prošao mirno. Uz našu čvrstu frontu uzduž Nide razbile su se sve neprijateljske navale posljednjih dana.

U istočnim Karpovima i u južnoj Bukovini došlo je ponovno do neznatnih okršaja između izvidnica.

Beč, 15. jenara (DU). Službeno se javlja: Dok se na fronti u ruskoj Poljskoj samo mjestimice javljala paljba pušaka i pušćanih strojeva, jučer je na Dunajecu bila žesta topnička borba u toku. Osobito je naše teško topništvo dobro djelovalo. Ono je pucanjem upalilo jedno veliko neprijateljsko skladište i nakon nekoliko hitaca ulutkalo jednu neprijateljsku od više dana dobro smještenu tešku bateriju.

Na Karpovima je mir. Sve veći mraz djelovao je na borbenu djelatnost.

Beč, 16. jenara (DU). Službeno se javlja danas o podne: Položaj u Poljskoj Galiciji i Karpovima je nepromienjen. Naša artilerija na Dunajecu u boju s poljskom i teškom artilerijom neprijatelja imala je uspjeha.

Beč, 17. jenara (DU). Službeno se javlja danas o podne: Položaj je nepromienjen. U Poljskoj, na Dunajecu u kraju južno od Tarnova boj artilerije, koji se s promienjenom žestinom zategnuo kroz čeli dan. U Karpovima vlada mir.

Beč, 18. jenara (DU). Službeno se javlja danas o podne: Sjeverno od Visle nitakovog vatnog događaja. Na visinama istočno od Zahlyczina naša artilerija približila je Ruse sa uredotočenom vatrom napustiti nekoje prednje crte obkopa. Uzmećajuće kretanje neprijatelja protegle su se također i na druge djelove fronte, tako da je neprijatelj napokon ispraznio svoje prednje pozicije u duljini od šest kilometara i povukao se u neredu na bližnje visine pod našom žestokom vatrom iz topova i strojnih pušaka, ostavivši u starim pozicijama mnogobrojne patke i mnogo municije. Na ostaloj fronti u zapadnoj Galiciji samo bojevi artilerije. U Karpovima bili su samo neznatni sukobi patrolja.

Beč, 19. jenara (DU). Službeno se javlja danas o podne: U Poljskoj i zapadnoj Galiciji artilerijski bojevi. U Karpovima ništa nova. Iz nekih krajeva dolaze viesti o velikim sniežnim mečavama. Kod Jakobnja, u južnoj Bukovini bio je odbijen napadaj Rusa s velikim gubitkom po neprijatelja.

Na južnom ratištu položaj je nepromienjen.

Na južnom ratištu.

Beč, 13. jenara (DU). Službeno se javlja:

Takodjer na južnom ratištu obćenito vlada mir. Došlo je samo do neznatnih pograničnih sukoba, koji služe izvidničkim svrhama.

Položaj na Jadranskom moru.

Izvjedoće zapovjedništva naše mornarice.

Beč, 13. jenara (DU). Naproti vestima, što se rasiruju u ino zemskoj štampi o gubitcima austro-ugarske mornarice, o akcijama francuskoga brodovlja itd., službeno su se uglavile ove činjenice:

Početvi od 16. kolovoza, kad je potopljena »Zenta«, nije bio ni najmanje oštećen od neprijateljske, a nekmo li vlastite topničke vatre nijedan od naših brodova, podmornica i aeroplana, i ako je protiv njih ispucauu dosta municije; isto tako nije bio ranjen niti jedan momak našega brodovlja. Naprotiv tome je od francuskoga brodovlja uništena podmornica »Curie«, dok je ratni brod tipa »Coubert« bio pogodjen s dva torpeda, dakle je bio barem teško oštećen. Početvi od 3. studenoga nije se osim podmornica na našoj obali vidio nijedan neprijateljski brod.

Njemačko-ruski rat.

Berlin, 13. jenara (DU). »Ag. Wolff« ima iz velikog glavnog stana: Položaj na istoku nije se jučer promienio.

Berlin, 14. jenara (DU). Veliki glavni stan 14. jenara:

Na jugo istoku od Gumbinnena i na istoku od Löczena suzbijene su ruske navale, pri čem je više stotina suzbijena ostalo u našim rukama. U sjevernoj Poljskoj stanje nepromienjeno. U Poljskoj zapadno od Visle nastavljene su naše navale. Uz sjevernu obalu rijeke Pilice nije se ništa osobito desilo.

Berlin, 15. jenara (DU). »Agencija Wolff« donosi iz velikog glavnog stana: U istočnoj Pruskoj i u sjevernoj Poljskoj nitakove promjene. Navale u Poljskoj zapadno od Visle učinile su navedene. Pri osvojenju jednog uporišta sjeveroistočno od Rawa, ostalo je u našim rukama 600 Rusa kao zarobljenika. Zapi-

jevana su tri pušćana stroja. Žestoke ruske protunavale bile su suzbijene uz veoma teške gubitke po Ruse.

Berlin, 16. jenara (DU). Veliki glavni stan 16. jenara: Položaj nepromienjen. Kisovito i tmurno vrijeme učinilo je nemogućnom svaku ratnu akciju.

Berlin, 17. jenara (DU). Veliki glavni stan 17. jenara: Obći položaj nepromienjen.

Berlin, 18. jenara (DU). Veliki glavni stan danas: Položaj u istočnoj Pruskoj je nepromienjen. U sjevernoj Poljskoj Rusi su pokušali napredovati preko odsjeka Wikra kod Radzanowa, ali su bili odbijeni. U Poljskoj zapadno od Visle oije se dogodilo ništa važnoga.

Berlin, 19. jenara (DU). Veliki glavni stan dne 19. jenara: Vrijeme jako nepovoljno. Iz istočne Prusije ništa nova. Kod Radzanowa, Biezuna, Sierpca, Rusi bijahu odbijeni s velikim gubitcima. Nekoliko stotina ruskih zarobljenika palo je u naše ruke. Zapadno od Visle i istočno od Pilice obći položaj je nepromienjen.

Njemačko-francezki rat.

Berlin, 13. jenara (DU). »Ag. Wolff« ima iz velikog glavnog stana:

Na zapadnom ratištu došlo je u okolici Nieuporta do žestokoga topničkoga boja, koji je imao za posljedicu izpražojenje streljčkih jara ka kod Palingebruga (predgradje Nieuporta).

Konačno su suzbite neprijateljske navale na kanalu La Barbe-a. Isto su tako suzbite francuske navale na La Boiselle i visove Nouvrons.

Iza jučerašnjih bezuspjehnih francuzkih narala na visove kod Crouy-a sledila je njemačka protunavala, koja se je svršila s potpunim porazom Franceza i oštećenjem visova na sjevero-istoku Cufflea i na sjeveru Crouy-a. Naše su čete zaposjele druge francuske pozicije, zarobile 1700 strojeva, 4 topa i nekoliko strojnih pušaka. Uspješno smo suzbili navalu francuzkih sappeura u kraju na jugu St. Mihiel. Naše su čete zaposjele visove na sjeveru i sjevero-istoku Nemonya.

U Vogeziama je položaj nepromienjen.

Berlin, 14. jenara (DU). Veliki glavni stan 14. jenara:

U močvarama kraj Nieuporta i na jugoistoku od Yperna došlo je do borbe topova.

Osobito jaku paljbu uperto je neprijatelj na Westende, pa je doktora bio povse razvaljen. Neprijateljska torpiljarka brzo su utekle, čim se je na njih pucalo.

Nastavljajući navale od 12. o. mj. sjeveroistočno od Soissona, naše su čete ponovno navale na visine Vregne-a, pa su i ovu visočinu očistile od neprijatelja. U najredju pljuštavali i u razvlaenoj slovači sve do u sumrak zauzela se jedna streljčka graba za drugom i neprijatelj je konačno potisnut sve do rmba ove visočine. Cetinatst francuzkih častnika i 1150 momaka zarobljeni su, nadalje je napre-

njeno: 4 topa, 4 mašinske puške i jedan reflektor. Sjajna ova pobjeda desila se pred očima vrhovnog vojskovođe. Čitavi plien u bojovima od 12. do 14. siječnja oko Soissona nakon točnih ustanovljivanja povećao se na 3000 zarobljenika, osam teških topova, jedan brzometni top i drugi ratni materijal.

Na sjeveroistoku (tabora od Chalonsa jučer su i prekjučer Francezi sa jakim bojnim silama, a na istoku Perthesa, započeli sa navalom. Mjestimice prodriše u naše streljčke linije, ali su nakon žestoke protunavale s naše strane potisnuti u svoje pozicije uz teške gubitke. Pri tom smo zarobili 160 ljudi.

U Argonnama i u Vogeziama nije se ništa znatno desilo. — Vrhovno vodstvo.

Berlin, 15. jenara (DU). »Ag. Wolff« ima iz velikog glavnog stana:

Pred Westendom pojavilo se je jučer nekoliko torpiljarka i manjih ladja, koje se približile obali na skoro 14 kilometara.

Francuske navale s obje strane Notre Dame d. Lorette, sjevero-zapadno od Arrasa, bile su suzbijene od naših četa.

Jučer smo izgubili jedan lanac, što smo ga pred osam dana kod Ecarie a sjeverno od Arrasa bili oteli neprijatelju, i koji je bio zaposjednut dielom od jedne kompanije. Danas se na ovom mjestu opet vodi borba.

Sjeverno i sjevero-istočno od Soissona sjeverna obala Aisne je definitivno očišćena od Franceza.

Njemačke su čete u neprekidnim navalama zauzele mjesta Cufflea, Crouy i Bucy le long Missy i naselja Vauxrot i Wetrieres.

Naš plien iz trodnevnih borba sjeverno od Soissona iznosi sada 6300 zarobljenika, 14 topova, 6 pušćanih strojeva i više brzometnih topova. Francezi su pretrpili teških gubitaka. 4000—5000 mrtvih Franceza nadjeno je na bojištu.

Usmak južno od Aisne provedjao se je pod vatrom naših teških topova.

Kako su se prilike napram prvotnim ratovima promienile, pokazuje pripodoba ovdje spomenutih borba sa događajima godine 1870. Premda se važnost bojeva sjeverno od Soissona ne da pripodobiti sa važnošću bitke 18. kolovoza 1870., ipak širina bojišta odgovara približno onoj Gravelotte—St. Privat. Ali francuzki gubici od 12.—15. siječnja 1915. veoma sjerajno nadmašuju znatno gubitke Franceza 18. kolovoza 1870.

Neprijateljske se navale sjeverno od Verduna kod Conservoye-a izjalovile.

Vite izpada preti našim pozicijama kod Ailly a južno od St. Mihiel bilo je uz veoma teške gubitke po neprijatelja suzbijeno protunavalama, nakon što ti izpadi mjestimice bijahu doveli do naših prednjih jara ka. Pri zadnjoj navalni naše su čete zauzele neprijateljske pozicije, koje su nakon ponovne gradnje naše vlastite pozicije opet dobrovoljno i bez borbe kroz noć bile napuštene.

Naše su čete suzbile jednu neznatnu navalu kod Monsoera, sjeverno od Saint Diea.

U ostalom na Vogeziima su se vodile samo topničke borbe. — Vrhovno vojno vodstvo.

Berlin, 16. Janara (DU). Veliki glavni stan 16. Janara: U okolišu Nieuporta bilo je samo bojeva artiljerije. Neprijateljske navale proti našim pozicijama sjevero-zapadno Arrasa bile su odbijene. U protunavali naše su te osvojile dva opkopa i zarobile posadu. Zaselak la Boisselle, često imenovan u ovo zadnje vrijeme, sjevero-istočno od Alberta, bio je jučer posvema porušen i ispražnjen od Franceza. Sjevero-istočno od Soissons vladao je mir. Broj zaplijenjenih francuzkih topova u bojevima od 10. do 14. Janara iznosi 35. Manji bojevi, za nas pobjedonosni razvili su se u Argonnama, u sumi Canse voji sjeverno od Verduna. Navala proti Ailly, jugoistočno od St. Mihiela izjalovila se pred našom vatrom. U Vogeziima ništa važna.

Berlin, 17. Janara (DU). Veliki glavni stan 17. Janara: U Flandriji na obim frontama samo bojevi artiljerije. Kod Blangy, istočno od Arrasa digli smo u zrak jednu veliku tvorničku zgradu i zarobili nekoliko momaka. Na ostaloj fronti, izuzev topovske bojeve razne težine i nastavak bojeva sa sapeurima i minama, nema ništa važno da se javi. U Argonnama smo nešto napredovali. Ružno vrijeme i kiša sprječavale su na cijeloj fronti svaku navalnu akciju.

Berlin, 18. Janara (DU) U okolini Nieuporta bilo je samo artiljerijskih bojeva. Zadnjih dana nije bilo opaziti navalnih kretanja neprijatelja. Na obali nasukale su se na raznim mjestima englezke mine. Naše čete odbile su Franceze kod la Boisselle navalom na bajunete, koji su se bili opet zajedili u crkvi i na zaselku jugozapadno od iste, te smo zarobili 3 oficira i 100 momaka. U argonskoj sumi osvojili smo nekoliko francuzkih šanaca. Jedna francuzka navala proti našim pozicijama sjeverozapadno od Pontamousson dospjela je do visina dva kilometra južno od Villersa do naše pozicije. Boj još traje. U Vogeziima i gornjoj Aluzaciji bile su jako smetavice i magla, koje sprječile ratnu djelatnost.

Berlin, 19. Janara (DU). Veliki glavni stan dne 19. Janara: Na cijeloj fronti izuzev nekoga neznatna čarivanja bili su samo artiljerijski bojevi.

Turska u ratu.

Carigrad, 13. Janara (DU). Glavni stan priobće: Naše čete poduprte Perzijancima neprestano napreduju prema Aserbejdžanu, da calabode od Rusa podjarmljenu zemlju. Postigote novi veliki uspjeh, kad su jučer Tebris i Salmas, dva posljednja uporišta Rusa u ovom kraju, zaposjeli Rusi, koji su bili naumili, da se tvrdokorno brane, napustite oba grada i povukoše se u neredu. Stanoviti broj Maharista, koji sačinjavaju jedan dio englezkih četa u Egiptu, predao se našim predstražama.

Carigrad, 16. Janara (DU). Brzjavna agencija Mili javlja: Glavni stan javlja polakostki o francuzkoj podmornici „Saphire“, koja je jučer potonula pred ulazom u Dardanella. Podmornica, koja je htjela pobliži se usluju Dardanella, a da nije bila otkrivena, udarila je u minu i potopila se.

Štrb natih mornarini ladja da spase preostalu posadu, plemenit je odgovor na nezavršeni postupak natih neprijatelja.

Naše armade, koje djeluju u Kaukazu nalaze se od nekoliko dana na granici u šestokonoj boji sa Rusima, koji su dobili znatna pojačanja.

Carigrad, 19. Janara (DU). Glavni stan priobće: Naše čete u Kaukazu hrabro brane svoje položaje proti Rusima, koji napadaju s jakim silama. Pokusaj nepri-

ateljta da obkoli krilo jednog našeg vojnog zbora izjalovio se. Iza sukoba našeg konjanitstva sa ruskim zapadno od Chou neprijatelj dao se u bieg, ostaviv iza sebe više mrtvih i ranjenih.

Sličice iz rata.

Kako je naša podmornica „U XII“ napala francuzko brodogradilje.

Jedan vojnik po informacijama, koje je dobio od samog zapovjednika podmornice Lercha i Maksimilijana Pustovrha opisuje napadaj ovako:

„U ponedjeljak u jutro, kad smo nakon duge vožnje zaplovili na površinu, zapovjednik Lerch, gledajući kroz periskop opazio je. pred sobom francuzko brodogradilje. Okrenuo se k mornarima i povikao: „Gledajte tamo plovi francuzko brodogradilje!“ Bilo je 16 velikih brodova, a bili su svi bez zastava. U času su se okrenuli i iz toga smo zaključili, da su nas opazili. „Pod vodu!“ glasila je zapovied. Podmornice je odmah nestalo pod vodom. Kad smo se opet ponesta digli, opazili smo, da francuzko brodogradilje plovi tik nas. Na čelu brodogradilja plovio je manji krstaš, a odmah za njim ogromna oklopnjaka. Naš zapovjednik je povikao: „Sada udarimo!“ Okrenuo se k drugome častniku i upitao ga: „Da li si uvjeren, da je to doista Francez?“ „Posvega sigurno!“ glasio je odgovor. „Ako je to zbilja Francez, a onda proč s njime!“ I za čas je izdao nalog: „Torpedo van!“ U istom hipu munjevitom brzinom letio je torpedo proti neprijateljskom brodu. Gledajući na periskop opazio je zapovjednik, da torpedo leti proti prednjem dielu ladje, koji nije tako osjetljiv. Zato je je zapoviedio: „Drugi torpedo van!“

Kad je opazio, da smjer toga torpeda ide prema sredini oklopnjake, zapoviedio je: „pod vodu!“ Odmah smo bili u zapovjedanoj dublini. Najednom se sirela čitava podmornica i čuli smo muku eksploziju, a odmah za tim drugo, no te je bila tako silna, da smo mislili, da smo i mi izgubljeni. To sve se dogodilo u jednoj minuti. Duboko pod morskom površinom mornari su oduševljeno klicali: „Hura!“ Zapovjednik Lerch se je sjeo, podupro rukama glavu i zamisljeno rekao: „Ubogi, uhogi mornari, koliko moraju trpjeti, a da nisu kriviti Doista sam vojnik, ali me lakav usud dira!“

Odmah zatim je dao zapovied: „Na površinu!“ Hito je da ce trjeri, kakav je bio učinak torpeda. Opazio je, da se oklopnjaka jako nagnula i dala je znak za pomoć. Oko nje su bila tri broda.

Opet smo zaronili u morisku dubinu, a da se nisimo briauili za daljnje događaje, jer smo dobro znali, da će nas prozrijati neprijateljske torpedojake. No sreća nam bila na ruku, utekli smo svim pragonima.

O sudbini oklopnjake „Curbet“ do sada nemamo nikakvih točnih vijesti, da li se potopila ili je samo teško oštećena...“

Kako je 15 vojnika zarobilo ruski generalni stožer.

Posebni izvjestitelj lista „Pesti Naplo“ javlja za sjevernog bojišta: Na luptovskom bojištu je već nekoliko dana trajala snažna bitka. Neprijatelj je tvrdokorno držao svoje položaje i odgovoran na nijednoj strani nije popustilo. Topovi i strojne puške neprestano su grmjele. Čim bi se iz jedne potkrala puška, pramula bi cilava zalta. Vojne kabanje lije su vrlo daleko, te je tek po noći bilo moguće dovesti jelo u prve redove. No ta okolnost bratve domobranca nije ni najmanje otežala. U

vlažnim jarcima vlada vjestje. Njihov pukovnik u svemu im prednjačio dobriim primjerom. Cielo vrijeme boravio je medju njima. Dielio im duhana i cigare i umirivao ih, kad su javljali da će drugovoljno udariti na neprijatelja. Peti dan dobio je pukovnik važne vijesti o neprijatelju. Bilo je popodne. Magla je zakrivala obzorje. Medju vojnicima je vladala skrajoja nestrpljivost. Tada stupi pukovnik pred voj-nike: „Tko hoće da o novoj godini našoj zastavi pribavi nove slave?“

„Ja!“ kao jedan povikali su svi vojnici. Pukovnik je odabrao petnaesticu i rekao im, da im je dužnost, da izvide topničke položaje. Već se je mračilo, kad su se vojnici zaputili za svojim ciljem. Lagano su se pomicali kroz prašumu. Najednom bijahu upozoreni na sum automobila. Razvrstali se u polukrug i čekali. Automobil je bio ovdje. Poške naciljahu i povikahu „staj!“ U automobilu su sjedili ruski stopaki častnici. Prihvatili su se za oružje, no doskora su uvidjeli, da bi to bilo uzaludno. Proglasiše ih zarobljenima i odvedoše u tabor. Kada su ih pretražili, našloše kod njih nacрте neprijateljske artiljerije. Sljedećeg dana bude upriličena navala i neprijatelj natjeran u bieg. U bitci bio je ranjen i pukovnik, a na luptovskom visu ležalo je na stotine mrtvih Rusa. Petnaest vojnika predloženo je na odlikovanje.

Sadimo rani (ivanjski) krumpir i sijmo ranu kapulu!

Za ovu godinu 1915. nije podnipošto zajamčen uvoz rane kapule i ranog krumpira iz inozemstva u naše pokrajine. To je razglasilo c. kr. Naumjenstvo u Trstu 28. studenoga 1914. br. II — 1143. od nosno c. kr. Ministarstvo poljodjelstva u Beču 31. listopada 1914. br. 47265 Rani krumpir i rana kapula jeru za opskrbu naše države veoma važni. Zato preporučamo našim seljacima, da ljetos goje rani krumpir i rana kapulu više nego su to do sada činili. Zemlja za gojenje rane kapule treba da je najblijža, što je moguće i da je pognojena dobro već prošle godine; neka je čista od korova (preloga, plevela) i neka nije preteška. Prema tome sijmo kapulu u prije pognojenu zemlju vrtnu ili u kupuznjak.

Za rano gojenje preporučamo sljedeće vrste kapule; 1) Orijatka pločasta okrugla (Majejra, 2.) Delikates kapula. Kapulu iz gojimo iz sjemenca ili iz malenih kapulica, ali je sjeme jeftinije, zato ćemo si nabaviti sjeme navedenih vrsta kapule. Sijati ćemo ga što prije počam od polovice febrara u klijalite ili konserveru; ako je nemamo, onda ćemo sijati kapulino sjeme na obične vrtno lišje sa dobrom rahlom zemljom. Te lišje treba da su u toplom, zaklonjenom položaju. Sije se ne pregusto omakne ili u redove; red od reda nek bude udaljen od 10 do 15 centimetara. Posijano sjeme pokrivo se zemljom pral debelo. Zatim se zemlja dasticom ili lopatom pretlane i zalije. Na četvrti mjesec zemlje trebamo okolo 2 dekagrama sjemenja.

Ako sjemo kapulu u klijalite mjesto na lišje, onda neka klijalite ne bude pretlopo. Čim kapula u klijalitu nišne, treba prozore po danu četke otvarati, da se biljke priviknu na zrak i da odrnu.

Iz klijalite se biljke izvade, kad im se razvije treći listić, što se događa obično početkom aprila, i presade. Presadjuju se u redove; red od reda neka bude od 15 do 20 cm, a biljka od biljke u redu najmanje 10 cm. Zemlja, u koju se presađuju, neka bude plitko prekopana i nešto slegnuta. Kad presadjuju treba biljka čim prikriti lišje i korijenje. Sadi se treba osuša plitko. Kapulice možemo saditi i medju ranom ili zimskom salatom u gure

navedeom razmaku U tom slučaju polje se salata rano, a kapula raste, dok ne dozrije. Na taj način iskoristimo bolje zemljište.

Ako smo sijali kapulu mjesto u klijalite na obične lišje vani, presadjujemo samo one biljke, koje su dosta jake, a posve slabasne ostavimo na njivi nepresadjene, dok ne dozriju. Tada ih iskopamo i spremimo kao kapulice za sadjenje u budućem proljeću.

Posadjenju kapulu treba marljivo zalijevati, ako je suho i korov (plevel, prolog) čupati; okopava se takodjer, i to plitko, ako se je zemlja stvrdnula.

Buca li koju kapula cvijet, onda mu treba stapku odmah noktom zarezati i prignuti, ili se pako takve biljke srpnja ili kolovoza pogaze nogama na stranu.

Kad se je veći dio lišća kapulina osušio treba kapulu istupati i osušiti, zatim se pletu u vijence i objese; može im se lišće i odrezati, a kapule se razasu na tavanu, gdje se dobro uzdrže.

Ako tko god neće da kapulu goji iz sjemenca nego iz kapulice, neka kapulice sadi, ako ih može dobiti; za ovakovo gojenje kapule vrijedi sve ono, što rekazmo za jednogodišnju kulturu iz sjemenja.

Prelazimo sada na rani krumpir. Tko god ga ima, neka ga posadi što više može. Tko ga pak nema, neka ga nabavi što više. Ta haš rani krumpir mogao bi u sudašnjim prilikama mnogome utaziti glad mjeseca lipnja i srpnja. Starog žita bit će u ono doba malo. Sudeći po usjevima očekujemo doduše obilatu žetvu bijelog žita. Ali tko zna, što bi se do tada moglo dogoditi? Sve je u rukama božjim. Osigurajmo se dakle s krumpirom. Sadimo što više ranog krumpira!

Ima više vrsta ranog krumpira. Ono bito prikladno su za naše prilike: Crveni američanski (Early Rose), 2. Kamnik i 3. Koparski, ili kako ga tamo zovu „stari la-binski“.

Sjeme ranog krumpira treba dobro cuvati od zime. S druge strane ne smije nam prazniti, to jest ne smije poljerati dugih, tankih klica. Uopće nije dobro, ako držimo krumpir za sjeme u toplim, vlažnim konobama, u kupuzima na tavanu, jer bi pogotovo poraslo. Bolje je sjeme držimo u zratičjem, suhom i hladnijem mjestu u tankim plastima. Ako mi prijeti zima, treba ga pokriti slamom ili lišćem, da se ne smrzne.

Hoćete li da imate rani krumpir posve rano, onda treba brumpir za sjeme držati od druge polovice siječnja naprijed u dosta prostranoj, toploj suhoj i svjetloj staji ili na kakvom drugom takvom prostoru, gdje se krumpir za sjeme složi gusto jedan do drugoga s debijim krajem gore a plitko sandučice, kojima je dno od gustog pruća, da zrak može kroz nj. a krumpir ne. Ovako krumpirom za prokljanje napunjeno sandučice slože se jedan vrhu drugoga, da ne zauzmu odviše prostora. Dobro ćemo učiniti ako možda krumpir potresemo treseta ili pilotinu, kad počne klijati. Mjesto u sandučice može se krumpir oravko složiti i u plitke kutare, koje objesimo pod strop u kuhinji; možemo ga složiti i na posebne lješe, koje iako opletemo iz šukve (bečke) ili iz drugog grajva.

Kada tako spremljeni krumpir učini lijepe debele zelene klice, nosi se u sandučicama ili u kutarama (o kojima smo ga do sada držali) na pripravljenu zemlju, gdje ćemo ga posaditi. Bit će to u ctvrtku, a to prije ili kasnije, već prema vremenu i pogodnosti odnosaog kraja. Sadi se opeterno, s klicama gore upravljeno, u jarčede ili jamicu, zatim se kao obično sve sgreše zemljom.

Za rani krumpir odredi se čim rahliju i hladniju zemlju; zračnati ju treba dobro (duboko) posaditi. Nije baš u prošle jeseni pognojena stajiska gojima, treba ju pognojiti — koliko je moguće — maso,

go vremena prije sudjenja sa zrelim stajskim gnojem. Tomu gnoju doda se i nešto superfosfata i kalijeve soli, ako ih imamo.

Ako bi posad, enoume i već niknulome krumpiru prijetio proljetni mraz, treba ga lišćem ili slamom malno pokriti ili privremeno zagrnuti zemljom. No, to ćemo moći učiniti samo na uvalenim površinama, zato treba, opetujem, saditi rani krumpir na zemljišta, koja nisu izložena proljetnim mrazovima.

Rani krumpir se sadi kao i kasni, samo malo gušće; njeguje se i uzgaja također kao i kasni.

Rani krumpir dozrije već koncem lipnja ili početkom srpnja. Moći ćemo ga onda iskopati i na njegovo mjesto posaditi još jesenski kelj, kupus, cvjetaču, ciklu, repu i drugo. Dosta ćemo imati vremena da pripravimo krumpiriste eventualno i za ozimno žito, ako već ne ćemo da sijemo ili sadimo drugi prirod.

Podpisano je pripravno — u sporazumu sa Gospodarskom Sveuzom u Puli i s Gospodarskim Društvom u Pazinu — da za pazinski i puljski politički kotar zajedno naruči sjemenja rane kapule i ranog krumpira. Cijena ranog krumpira bi bila po kg 18 h, a 2 kg kapulnog sjemenja sto jati će oko 50 h.

Platit se mora odmah kod narudžbe. Tko želi nabaviti ta sjemenja, neka se prijavi kod avog Župnog ureda ili kod župana najkasnije do 28. siječnja o. g.

Cisne župne ureda i gg. župane molimo, da možebitne prijave blagoizvole što prije dotpisano dostaviti.

Upraviteljstvo Državnog uzor-gospodarstva u Pazinu.

Razne viesti.

Za što manji potrošak benzina i ulja.

Obustavljenje unutarnje produkcije i sadašnje poteškoće u uvažanju benzina i ulja za motore i cilindre prilično je u ratno ministarstvo zapljeniti već od više vremena skladista benzina, a sada i skladista ulja za motore i cilindre a to za to da ograniči na neki minimum izdavanje istog na potrošače: tim će se materijalima moći otkrbiti samo poduzeća, koja priredjuju vojničke potrebe ili druge ne ophodno potrebite stvari za općinstvo.

Preporuča se najtoplije, da se upotrebom gornjih materijala vodi najveća stidnja, savjetuju se, da se ove zamijeni drugim materijalom, kao što se to događa u Njemačkoj, gdje se benzol i spirit upotrebljavaju umjesto benzina. Ta zamjena, po lag tehničkih izvaja i informacija, sto ih je poduzelo ratno ministarstvo nema nikakvih ili vrlo malenih promjena u motorima.

Benzol za motore proizvadjta tvrtka Ju lius Rötgera, chem. Fabrik für Theerprodukte u Angera-u, dolnja Austrija.

Oni poduzetnici koji absolutno trebaju mineralnih ulja, treba da podastru svoje molbe izravno ratnom ministarstvu, koju molbu treba da potvrdi trgovačka komora ili pristojna obrtna oblast.

Takve molbe treba da se ograniče samo na bitnu potrebu i u nijednom slučaju ne smije se pitati za količinu, što je treba preko mjesec dana.

Uplata članarine za Crveni Križ za god. 1915.

Često dosadnji nazlovi većine redovitih članova Crvenog Križa područnice Pula kao u to predbilježeno dame predsjedništva društva nisu poznate, umoljara isto svu eoa gospoda, kojih supruga, žrti, majke, ili ostre jesti već članovi društva ili istom želo pristupiti, da što prije pošle članarinu za god. 1915. u iznosu

od 4 krune društvu u Puli, S. Polikarpo br. 204 a istodobno i točnu adresu, da se novom članu uzmogne dostaviti člansku iskaznicu za god. 1915.

Ujedno se pozivlju one korporacije i gospoda koja su već podupirajući članovi društva ili kane sada pristupiti, da svoj godišnji doprinos uz naznaku svojeg na slova društvu priposlali izvoite.

Željezni prsteni „Srebrnog Križa“ i počasni znakovi „Crvenog Križa“.

U ovdješnjoj pisarni Crvenog Križa, S. Polikarpo br. 204, mogu se i nadalje dobiti dnevno od 9—12 pr. podne i u radnim danima također od 2—5 po podne izvorni prsteni Srebrnog Križa s nadpisom: „Zato dadoh za ž-ljezo 1914. A. S. K.“ u zamjenu dragocjenosti ili iznimno uz gotovinu od najmanje pet kruna.

Istotako mogu se tako u naznačene svote dobiti formulari molba za podjeljenje počasnog znaka 2. razr. kao i srebrne i nijedne kolajne Crvenog Križa Za podjeljenje počasnog znaka 2. razreda ima se plattiti iznos od 1000 K na jedan put ili 50 K godišnje, za srebrnu počasnu kolajnu 300 K na jedanput ili u tri jednaka godišnja obroka, a za mjedenu počasnu kolajnu 100 K najjedanput ili 5 K godišnje. Povrh toga ima se za počasni znak platiti za jedanput pristojba za podjeljenje 100 K, za srebrnu počasnu kolajnu 20 K, a za mjedenu počasnu kolajnu 10 K nakon obavještenja.

Prinosi za Družbu.

Ravnateljstvo Družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru u Opštiji primilo je u ovoj drugoj polovici prošine p. g. sljedeće priloge: „Novine“ Zagreb K 200 cijelu svotu primljenu za oglaš ratnog znak za „Družbu“ od K 2. G. Josip Bolš Rijeka K 100 kao član čete od 1000. Poglavarstvo Gjurjevac K 30. Družbina podružnica, Pag K 64. Milan Krešić, Zagreb K 30 mjesto vijenca na lijes Ivana pi. Zajca. Poglavarstvo Zelina K 100. potpora za 1913. i 1914. G. Dr. Herk. Luger, Split K 20. Hrv. Ek. Banka Zagreb K 100. Poglavarstvo trgovista Krapina K 20. G. prof. I. Milčević, Varaždin skupio kao bocičnicu K 40, a darovaše po K 10: Ivan Milčević, Varaždinska stedišnica, Zupanijska i pučka stedišnica G. Janko Dujak, Sisak K 40 od g. Ivana Stenđura trgovca iz Vukovine mjesto honorara. Dr. Vukotko vau. Gradska blagajna, Varaždin K 200, potperu za g. 1913. i 1914. G. prof. Fr. Matejčić, školski nadzornik, Tret K 40. G. Dan Krsto Stotić, Šibenik K 25, uistih putem uprave lista „Hrvatska Misao“ u 1914. G. P. V. Blato na Korčuli za dobiti vau okladu prigodom novčastva K 5 G. Nikola Vezić, usidmar, Driak K 10 skupljenih u prijateljskom hraltskom društvu pri sebi. Hrvatska Stedišnica, Sunja K 30. G. Josip Horvat protonotar zapuk Gornji Ojček K 30 sabranh. G. Prof. Ivan Benigar, Zagreb skupljenih K 60. G. Tomo Turković, Vukovar K 20 skupljenih kod raznih zgeda. G. Franjo Stenđoger, Vukovar K 5. Gradska Blagajna, Koprivnica K 100 potpore. Općinsko poglavarstvo, Zegerka Sela K 20. Gosp. Dr. Anto Gasparac, odvjetnik Velika Gorica K 200 i to K 100 kao član čete od 1000. a K 100 na račun utemeljitelja svote G. Hrvaj Pošćić, Vukovo K 100 u ime maturskoga br. realne gimnazije suklače iz godina 1914.—1915. i na račun ute meljiteljne svote. Partija Tarča, Narodna Kavana* Zagreb K 100. Hrvatski Sek. Križari skupljenih K 115.60. Znanst. Podružnica, Mibetici K 75. G. J. Ivana Olsaređ, Opštija K 50. Kempoerarat. Jastrebarsko K 30. G. Dr. Orogan Šabel, K 10 bocičnicu. G. Gaspar Maršić, K 50 skupljenih kao bocičnicu. Hrv. Slav.

Zem. Hipotekarna Banka, Zagreb K 100. Općinsko poglavarstvo, Petrijevci K 20.

Prigodom vjenčanja Stjepana Lončarića sa Jelenom Jelčić na Velom Vrhu kod Pule skupljeno je za družbu K 10, koji iznos predan je upravi našega lista.

Trojica slaveć imendan papa Janka skupise kod njegovog stola K 9. Popu Janku za čestitke darovali Družbi: Dr. Zuccen 2K, Krmptić 2 K, Stihović 1 K, Ivesh 1 K, Dr. Scallier 1 K, Legisa 1 K, Kr. 2 2 K, Zelenko 1 K, Grga 1 K.

Novac je predan Upravi „N. St.“ Živili plemeniti darovatelji! Naprijed za družbu u ovim teškim vremenima!

Članovima „Matice Hrvatske“.

Uprava „M. H.“ javlja svojim članovima, da su ovogodišnja Matičina izdanja dostampana, ali kraj, današnjih prilika nije nikako moguće, da Matice svoju veliku nakladu već sada započne raspacavati. Mnogo Matičinih povjerenika, a pogotovo velik broj članova, nalaze se na bojištu, pak će Matice moći raspacavati nova izdanja tek poslije rata. To će se po sebi, kao obično, objaviti u novinama, a članovima zakladnicima poslat će uprava kao svake godine narudžbenice, da naruču izdanja, koja im pripadaju. Prema tome umoljavaju se članovi i povjerenici, da ne naručuju već sada nova izdanja, nego tek onda, kad to matice objavi.

Odstup

ministra izvanjskih posala i imenovanje novoga ministra

Ministar carske i kraljevske kuće i izvanjskih posala Leopold graf Berchtold, koji je već pred duže vremena zamolio Njegovo cesarsko i kraljevsko apostolsko Veličanstvo, da ga u milosti otpusti iz službe, sada je svoju prošnju na preiznjem mjestu ponovio. Njegovo Veličanstvo car i kralj je odlučne lične razloge, koji su ministra potaknuli na odstup, uvažilo i najmilostivije tu prošnju uslišalo. Kao nasljednik grafa Berchtolda imenovan je kraljevski ugarski ministar a latere Stjepan barun Curian, ministrom carske i kraljevske kuće i ministrom izvanjskih posala.

Poziv u vojnu službu.

Svi oni koji su na stavni izvedu 16 novembra i 31. decembra proglašeni sposobni za vojnu službu pozivaju se u vojnu službu i to:

1. dne 1. februara 1915. svi austrijski državljani rođeni godine 1884., 1885., 1886.
2. dne 15. februara 1915. svi austrijski državljani rođeni godine 1878., 1879., 1880., 1881., 1882 i 1883.

Strašan potres u Italiji.

Dne 13. t. mj. zadieso je srednju i južnu Italiju strašan potres, kojeg žrtva nastradalo mnogo je tisuća ljudi uz ogromne štete. O tom strašnom potresu donose brzojav i od 14. t. mj. ove viesti:

Potres u Rima i okolici.

Rim, Jučer se je u cijeloj srednjoj i južnoj Italiji osjetio jak potres, koji je prouzročio manje ili više ozbiljne štete, ali nigdje nije bio katastrofalan. Bilo je tako djeer ljudskih života. U Avezanu se je srutio kolodvor; brzojavna je sveza prekinuta s ovim mjestom; pomoć je tražana onamo. Goscer se o mnogobrojnim žrtvama, osipa i ošpora Avezana. U Monte molise srutio se je bezopasni ured; u mnogim mjestu srutih se su crkveni svetišć. Povsuda su oštećene mnogobrojne kuće; u mnogim je mjestima nastadalo puka, pa su pored toga ošteđene mnoge

osobe. U Peroli-u zaglavile su dvie osobe. Mnogo je ljudi zadobilo teških ozleda. Potres se je osjetio i u okolici Rima. U Monte Rotondo-u oštećeno je više kuća, pa i gradska vječnica. Navodno su dvie osobe usmrćene. Potres se je osjetio još i u Napulju, Casertu, Civitavecchia, Rosetu i u Umbriji, no osobito jak bio je u Pozzuoli. Šteta još nije poznata.

Potres je prouzročio manje štete također u Vatikanu. Papa je u času potresa baš boravio u biblioteci, kleknuo je i pomolio se, a zatim odredio, da se ustanove posljedice potresa u Vatikanu.

Potres u Napulju.

Napulj. U 7 sati i 55 časaka počeo je zestoki potres, koji je potrajao 20 sekunda. Pučanstvo je u najvećem strahu istrčalo na ulice i trgove. — U Pozzuoli da se vrlo jako osutio potres, koji je potrajao 30 sekunda.

U Monterotondo.

Monterotondo. U 7 sati 50 časaka jutrom osjetio se je ovdje vrlo jak potres, koji je veoma zaplašio cijelo pučanstvo. Više kuća a i vječnica pretrpjelo je štete. Glasa se, da su dvie osobe postradale životom. Ordje se potres osjetio vrlo jako i odulje je trajao. Među pučanstvom nastala je silna panika i sve je bijezalo na polje. Zvonik dvokatne vječnice srušio se; jedan profesor tehničke škole i jedan djak ubijeni su. Više je pako osoba teško ranjeno. Mnoge kuće imaju veće pukotine.

U Teramu kuće pokazuju manje pukotine.

Porušene kuće u Peroliu.

Peroli. Usled jakog potresa mnoge su kuće porušene; neke su popucale. Dvie su osobe ubijene, šest ih je teško ranjeno, dok je znatan broj osoba pretrpio lakše oziede.

Gdje se je sve osjetilo potres

Rim. Prema vjestima iz rimskog okolisa, svagdje se osjetilo potres. Do sada se nije dojavila ni jedna šteta, iznimno u Monterotundu, gdje je potres prema glavanama pokosio i ljudske žrtve. Potres se osutio i u Napulju, Casertu, Civitavecchiji, Rosetu, u Marchu i u Umbriji.

Od svih mjesta najviše je stradao grad Avezano od 11.000 duša; grad je sav porušen a ostalo je na životu samo 800 duša.

Za vrijeme ovog potresa poginulo je oko 25.000 ljudi, te kada da je ovaj potres bio strašniji nego ovaj, menisk.

Poziv

na redovitu godišnju glavnu skupštinu „Posjiljalca u Lančko, registrirano nadređe s neozbravćenja jamstvom“, koja će se obrzavati u nedjelju dne 31. jenara 1915 u 1 i pol sata po podne u društvenim prostorijama u Lančku.

Dnevni red:

1. Izvješće upravnog odbora.
2. Izvješće nadzornog odbora.
3. Čitanje zapisnika o izvršeni reviziji.
4. Odborjene računskog zaključka za god. 1914.
5. Izbor upravnog odbora.
6. Izbor nadzornog odbora.
7. Služajni predlozi.

Ako ne bude prisutan u određeno vrijeme dovoljan broj zakrugara, drjat će se — s obzirom na § 32. društvenih pravila — na istom mjestu i s istim dnevim redom druga glavna skupština, koja će zaključivati bez obzira na broj prisutnih zakrugara.

Lančko, dne 17. jenara 1915.

Odbor.

Haló! Tko želi da pogodi glavni zgoditak?

Onaj neka bez oklijevanja naruči izboru tursku sreću uz ugodno mjesečno odplaćivanje, a u sretnom slučaju može da ukraliko dobi postane bogataš sa 400.000 franaka! Turske sreće igraju šest puta u godini, a svaka sreća mora da pogodi! Potrošen novac dakle nikako nije izgubljen, buduće bude dapače i u najugodnijem slučaju skoro sasvim povrćen. Doduče zrijebanje vršit će se dne 1. veljače. Najjeftinija i najbogatija lutrija! Izašnjenja daje i osuete prima: Srećkovno zastupstvo 25, Ljubljana. — Primaju se i naruče na najsretnije brojeve razredne lutrije!

Sjetite se družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru!

Širite „Našu Slogu“.

Himna

Družbe sv. Cirila i Metoda prodaje se u korist Družbe Elektra Laginja i dr. u Puli.

Motor na plin 3 HP.
prodaje se odmah

Tiskara Laginja i dr. u Puli

✠

Carski savjetnik i naš vrlo obljubljeni i zaslužni općinski načelnik

Kumbatović Filip

danas je u 9 sati prije podne nakon duge i teške bolesti blago u Gospodinu preminuo.

Omišalj 15. I. 1915.

Glavarstvo općine Omišalj.

Pozor! Pozor!
Veliko skladište i zalih

šivaćih strojeva
za krojače, postolare
Singer šivaći stroj
za obrt i domaću porabu
K 76.—
sa 5 godišnjim jamstvom!

Dvokolice
Premier Et kaj Helios, dvo-
kolice Courir stoje K 150.—. Cienikse pošilja franko.

Preporuča se: Svoji k svojlm
Jos. Dekleva i sin
Gorice, via Munteplo 1.

SLAVENIMA PULE I OKOLICE preporuča

SKLADIŠTE

POKUĆVA

svoje bogato i solidno

Filip Buralčić - Pula
Via Sissano Br. 12. i Via Diana Br. 2

Javna zahvala.

Svima orima, koji su me prigodom junacke smrti mojeg nezabornog sina

Marka,
c. kr. nadporučnika

počinulog na južnom ratistu, ustmeno i pismeno tješili te nastojali ublažiti moju veliku bol, izričem ovime moju najtopliju hvalu.

Napose svesrdno zahvaljujem g. Jurju Mihaliću, učitelju u Rabei, g. učitelju Kosi, veleč g. župniku Millerčiću, kapelanu popu Anthonu Fabijaniću, te g. načelniku Baške, koji su i vanjskim načinom izrazili svoju sućut izvjesiv zastavu na pol stiega u počast milog pokojnika.

Bodi svima srdačna hvala a od Boga plaća.

Baška, dne 11. siječnja 1915.

Rastućeha majka Dinka udova Šerlić.

ANT-RADIC
NA VEĆA DALMAT. ZLATARNA
ANT-SPLJET

PEKARNA
LJUDEVIT DEKLEVA
Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Sissano 1A

Prodaja svježeg kruha
tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.

Prodaja svakovrsnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni. Poslužba brza i točna.

razna moderna roba za muška i ženska odjela razaklija uz acjalite cijene
Jugoslavenska trgovina
F. Stornaceki u Galija (Stajerska)
br. 314

Pišite po glavni ojektik o više od tisuću stvari, koji se svakomu pošalje badava. Za naruče iz Srbije, Bugarske, Njemačke i Amerike treba novac poslati unapried.

■ **SVOJ K SVOMU!** ■

TISKARA I KNJIGOVEŽNICA
LAGINJA i DR.

ULICA GIULIA, 1. PULA ULICA GIULIA, 1.

preporuča se za
tiskarske, knjigeveške
i galanterijske radnje.

Solidna izradba pečata iz gume.

Imade u zalih

mekanice i knjige za p. n. obćine, orkvo, škole i odvjetnika, posuđnice i konvencione društva, trgovacke knjige, pisane za škole, kao i sve pisarske i tiskarske potrebitice.

PEKARNA
LJUDEVIT DEKLEVA
Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Sissano 1A

Prodaja svježeg kruha
tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.

Prodaja svakovrsnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni. Poslužba brza i točna.

Ustanovljena 1891.

ISTARSKA POSUJILNICA I PULI

registrirana zadruga sa ograničeno jamćenje

Vlastita kuća (Narodni Dom)

Podružnica u Pazinu.

Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i uz mjesečnu otplatu to prima uložke, koje ukamaćuje uz

4 1/2 %

čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1891.